

РОЛЬ НАУКОВИХ СТУДЕНТСЬКИХ ГУРТКІВ КАФЕДРИ ФІНАНСІВ І КРЕДИТУ У ФОРМУВАННІ ФАХІВЦІВ ВИСОКОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ

А. Колодій, к. е. н., доцент

Львівський національний аграрний університет

© А. Колодій, 2014

Сучасна система вищої освіти передбачає для студентів не лише відвідування лекцій, семінарів, практичних і лабораторних занять, а й активну участь у науковій, творчій та практичній діяльності. Важливою ділянкою наукової роботи є проведення досліджень, виконання професійних завдань, апробування своїх досягнень на семінарах, науково-практичних конференціях, “круглих столах”, олімпіадах, конкурсах.

Традиційною формою організації наукової студентської роботи у вузі є студентські наукові гуртки, що виступають частиною університетської освіти, без якої важко уявити навчальну та наукову роботу. Робота в гуртках допомагає студентам розвиватися і розкривати свій потенціал, досягати успіху й професійного зростання.

Основними мотиваційними чинниками наукових досліджень кожного студента-гуртківця є пізнавальний інтерес і прагнення до самореалізації, оскільки, займаючись у науковому гуртку, студент освоює нові сфери в дослідницькому і творчому житті, досліджує незнані для себе напрями та галузі. Якщо розглядати прагнення до самореалізації як основний критерій для студента, щоб займатися в науковій галузі, то чітко видно, що це допомагає розвитку самої особистості, а також її адаптації в сучасному світі.

Науково-дослідна робота студентів (НДРС) у Львівському національному аграрному університеті є важливою складовою підготовки кваліфікованих фахівців, спроможних самостійно виконувати професійні та наукові завдання.

Науково-дослідну роботу студентів виконують відповідно до навчальних планів і програм:

- виконання індивідуальних наукових досліджень під керівництвом наукового керівника;
- участь у наукових семінарах, конференціях, конкурсах, олімпіадах;

- участь студентів у госпдоговірних наукових дослідженнях;

- організація спеціальних занять для студентів, схильних до наукової діяльності.

Якісна підготовка фахівців із фінансів, яка відповідає б сучасним вимогам науки і виробництва, є одним із пріоритетних завдань професорсько-викладацького складу кафедри фінансів і кредиту, з яким він успішно справляється під багатолітнім незмінним керівництвом професора С. М. Онисько.

Важливою особливістю здійснення наукової роботи на кафедрі є системний підхід до залучення студентів. Послідовність здійснення наукової роботи спрямована на безперервний процес нагромадження якості наукових знань і систематичної підготовки студентів у рамках формування висококваліфікованих фахівців економічних спеціальностей ОКР “Бакалавр” та “Магістр”.

Науково-дослідну роботу студентів можна розглядати у трьох аспектах: науково-пізнавальному, практичному та науково-дослідному.

На початкових курсах науково-дослідна робота студентів має, як правило, науково-пізнавальний характер. Студенти опановують початкові навички дослідницької роботи: постановка проблеми, початковий аналіз, узагальнення отриманих результатів, виявлення причин негативних явищ і процесів, систематизація і аналіз різних точок зору, оцінка діючих нормативних актів тощо.

Велику роль у набутті навичок наукової роботи відіграє розробка завдань самостійної роботи з елементами наукового дослідження, виконання яких не лише сприяє поглибленому вивченню матеріалів теми, а водночас підвищує активність студентів в обговоренні питань на практичних заняттях.

Із-поміж форм студентської наукової діяльності курсові та дипломні роботи є, по суті, узагальнюючим результатом. Курсові роботи характеризують проміжний результат

науково-дослідної роботи студентів. Повне узагальнення проведених студентами досліджень, застосування отриманих навичок науково-дослідної роботи для засвоєння і погли-

блення знань зі спеціальності проявляється під час написання і захисту дипломних робіт, коли студент показує вміння якісно використати набуті професійні знання.

На фото 1: Завідувач кафедри фінансів і кредиту професор С. М. Онисько з переможцями конкурсів та олімпіад.

Велика увага на кафедрі приділяється проходженню студентами виробничої практики. Для посилення професійних навичок і пришвидшення адаптації молодих спеціалістів на практиці важливим є аспект, який передбачає виконання студентами інноваційних робіт прикладного характеру, з проведенням розрахунків і розробкою пропозицій, спрямованих на вирішення конкретних проблем. Саме на цьому етапі студенти закріплюють набуті навички проведення самостійного аналізу процесів, що відбуваються в галузі фінансів, та навчаються адекватно реагувати на мінливу кон'юнктуру ринку й пов'язані з нею зміни в економічному і фінансовому стані суб'єктів.

Важливе значення у підготовці майбутніх фахівців має практичне засвоєння знань. Тому у проведенні науково-практичної роботи

студентів велику роль відіграє участь у студентських наукових гуртках. Робота на філіях кафедри має різносторонню спрямованість. Зокрема на філіях кафедри проводять навчальні заняття з фахових дисциплін, фахівці банківських установ і страхових компаній надають консультації студентам і викладачам, відбувається збір цифрового матеріалу для написання курсових і дипломних робіт. Роботодавці мають змогу відібрати кращих студентів з метою їх подальшого працевлаштування.

Науково-дослідна робота на базі виробництва може проводитися у різних формах. Найбільш ефективною є робота викладачів і студентів кафедри, за участю спеціалістів з виробництва, у підготовці узагальнень, висновків та рекомендацій, а деколи й експертної оцінки практичного матеріалу за обраною

тематикою, з визначенням напрямів їх вдосконалення.

Оскільки тематика наукових робіт, які виконують студенти, є максимальною наближеною до тематики дипломних робіт, це дає змогу студентам глибше досліджувати обрані напрями, підвищувати їх науковий рівень і практичне значення. Магістерські роботи повинні містити елементи наукової новизни, а одержані результати дослідження – мати практичне значення та бути апробованими, тому задіюють практичні матеріали та отримані навички і знання на виробництві.

Злагоджена праця студентів, викладачів і представників з виробництва сприяє формуванню студентів як висококваліфікованих фахівців, стимулює їх до наукової діяльності, підвищує авторитет кафедри та є вагомим важелем розвитку наукових здібностей студентів. Студентські наукові гуртки “Фінанси і фінансова діяльність” та “Податкова і банківська справа” від часу заснування і донині проводять свою роботу відповідно до затверджених планів. Зокрема впродовж 2013-2014 н. р. було проведено 16 засідань наукових гуртків, на яких заслухано 61 доповідь.

На фото 2: Засідання студентського наукового гуртка.

Слід зазначити, що до участі у роботі гуртків долучаються учні навчально-виховного комплексу інженерно-економічної школи “Львівський економічний ліцей”, Нововолинського ліцею-інтернату та навчально-виховного комплексу “Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів-ліцей” с. Зимне Володимир-Волинського району Волинської області, які готуються стати студентами ЛНАУ. Учні лі-

цеїв беруть активну участь у засіданнях гуртків, а найкращі доповіді відбираються на звітну студентську наукову конференцію, яка щорічно проводиться в університеті. У свою чергу з презентабельними доповідями магістри-гуртківці виступають на Днях науки в зазначених ліцеях.

На результативність науково-дослідної роботи студентів великий вплив має практи-

чний досвід і знання з виробництва. У рамках проведення Днів кафедри фінансів і кредиту з цікавими та змістовними доповідями виступають провідні спеціалісти різних фінансово-кредитних установ, серед яких є багато колишніх студентів – випускників кафедри. Фахівці у сфері банківських структур, страхових органів та підприємств агропромислового комплексу діляться своїм досвідом та пропозиціями щодо вдосконалення фінансово-кредитного механізму АПК.

Про високий рівень підготовки студентів впродовж 2013-2014 н. р. свідчать результати участі у міжнародних студентських конференціях, конкурсах наукових робіт та олімпіадах.

У рамках роботи Міжнародного студентського наукового форуму “Студентська молодь і науковий прогрес в АПК”, що відбувся 18-20 вересня 2013 р., студент Кухар І. З. (Фін-63) нагороджений ректорською грамотою “За активну участь”, студентка Маланій І. О. (Фін-44) нагороджена грамотою від економічного факультету за активну участь у роботі форуму.

За результатами проведення Всеукраїнського конкурсу дипломних робіт, який проходив у Донецькому національному університеті економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського, дипломна робота студента спеціальності “Фінанси і кредит” Волошина Б. В. отримала III місце. Робота виконана під керівництвом к. е. н., доцента Рубай О. В. Тема: “Управління фінансовими ресурсами ФГ “Надія” Старосамбірського району Львівської області та шляхи його покращення”. Учасниками конкурсу були 66 студентів ОКР “Магістр” та 34 – ОКР “Спеціаліст” із 32 навчальних закладів України.

У Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт Міністерства аграрної політики та продовольства України брала участь студентка-магістр Побігушка У. В. з науковою роботою на тему “Проблемні аспекти страхування врожаю сільськогосподарських культур в Україні” під керівництвом к. е. н. Томашевського Ю. М., де зайняла призове місце.

Окрім того, члени наукових гуртків взяли участь у V Міжнародній науково-практичній конференції молодих науковців, аспірантів, здобувачів і студентів “Сучасні проблеми і перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в умовах глобалізації економіки”

(7 грудня 2013 р., Луцьк), V Міжнародній науково-теоретичній конференції молодих учених, аспірантів, студентів “Творчий пошук молоді – курс на ефективність” (25 лютого 2014 р., Кам’янець-Подільський), IV Міжнародній науково-практичній конференції молодих вчених і студентів “Розвиток фінансів в умовах хаотично структурованої економіки” (2 квітня 2014 р., Дніпропетровський університет імені Альфреда Нобеля), Молодіжному науковому форумі студентів, аспірантів і молодих вчених “Актуальні питання економіки та управління” (29 квітня 2014 р., Луганськ).

У звітній студентській науковій конференції за результатами досліджень у 2013 році, що відбулася 25-27 березня 2014 р., взяло участь 3 кращих студентів-гуртківців.

Другого-четвертого квітня 2014 року студенти-гуртківці взяли участь у II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності “Фінанси і кредит” (Тернопільський національний економічний університет). Павлюк В. В. (Фін-63) здобула грамоту за творчий підхід до розкриття конкурсних завдань; Кухар І. З. (Фін-63) нагороджений грамотою за оригінальність викладення власної думки.

Крім того, студент Кухар І.З. брав участь у двох конкурсах наукових робіт, що відбулися на базі Міністерства аграрної політики та продовольства України та Міністерства освіти і науки України.

У рамках засідань студентського наукового гуртка проведено “круглий стіл” на тему “Взаємовідносини аграрних підприємств з фондами соціального страхування” (31 жовтня 2013 року) за участю керівника відділу активної підтримки безробітних Жовківського районного центру зайнятості Львівської області Марків Т.С.

Викладачі кафедри фінансів і кредиту та кращі студенти-фінансисти 25-26 квітня 2014 р. взяли участь у тематичному “круглому столі” “Працюй у Львові!”, який відбувся у приміщенні Львівської міської ради за сприяння мерії та програми стажування “Перший кар’єрний крок”. Інформаційну підтримку забезпечували Асоціація фахівців з управління людськими ресурсами, Європейська бізнес-асоціація та Львівський туристичний альянс.

Окрім того, 9 травня 2014 р. проведено “круглий стіл”, присвячений дню кафедри

фінансів і кредиту: “Перше робоче місце випускника напряму підготовки “Фінанси і кредит”: досвід та перспективи”, активну участь в якому взяли колишні випускники кафедри та студенти наукового гуртка.

Одним із завдань кафедри фінансів та кредиту є налагодження зв'язків із потенційними роботодавцями для формування вакансій, робочих місць, проведення тренінгів, презентацій, семінарів та консультацій з питань кар'єри. Перспективною формою співробітництва для навчального процесу та наукових досліджень є функціонування дванадцяти філій кафедри на базі фінансових інституцій, організацій, підприємств.

Студентські наукові доробки у всі часи мали і матимуть особливу вагу, адже тільки високий науковий потенціал спроможний

вивести державу з кризи і забезпечити подальший її розвиток. Такий підхід дасть змогу досягти високого рівня знань випускників, які будуть конкурентоспроможними на ринку праці як в Україні, так і за її межами.

Держава в нинішніх умовах має віддавати пріоритет розвитку науки, зберігати наявний науковий потенціал, дбати про розвиток освіти, формування наукових кадрів, сприяти проведенню наукових досліджень у всіх галузях народного господарства.

Отже, студентська науково-дослідна робота за час навчання в університеті сприяє підвищенню професійного рівня. Це допомагає випускникам напряму підготовки “Фінанси і кредит” дотримуватися вимог, які ставлять у сучасних умовах до молодих фахівців.

